

No: 1080 – Menş e Adı

ÇUMRA KAVUNU

Tescil Ettiren

ÇUMRA İLÇE TARIM VE ORMAN MÜDÜRLÜĞÜ

Bu coğrafi iş aret, 6769 sayılı Sınai Mülkiyet Kanunu kapsamında 14.07.2020 tarihinden itibaren korunmak üzere 15.04.2022 tarihinde tescil edilmiştir.

Tescil No	: 1080
Tescil Tarihi	: 15.04.2022
Başvuru No	: C2020/196
Başvuru Tarihi	: 14.07.2020
Coğrafi İşaretin Adı	: Çumra Kavunu
Ürün / Ürün Grubu	: Kavun / İşlenmiş ve işlenmemiş meyve ve sebzeler ile mantarlar
Coğrafi İşaretin Türü	: Menşe adı
Tescil Ettiren	: Çumra İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğü
Tescil Ettirenin Adresi	: Çaybaşı Mah. 72411. Sk. 41 Çumra KONYA
Coğrafi Sınır	: Konya ili Çumra ilçesi
Kullanım Biçimi	: Çumra Kavunu ibaresi ve menşe adı amblemi, ürünün kendisi veya ambalajı üzerinde yer alır. Ürünün kendisi veya ambalajı üzerinde kullanılmadığında, Çumra Kavunu ibaresi ve menşe adı amblemi, işletmede kolayca görülecek şekilde bulundurulur.

Ürünün Tanımı ve Ayırt Edici Özellikleri:

Çumra Kavunu, Çumra ilçesinde yaygın olarak yetişen Hıdır çeşidi kavundur.

Coğrafi sınırın alüvyal toprak yapısı; vegetatif büyüme ve çiçeklenme başlangıcında gece sıcaklıklarının 15-20°C, gündüz sıcaklıklarının ise 18-30°C olması; havanın %50-80 oranında nemli olması ve kısmen kurak koşullarda yetiştirilmesi, Çumra Kavununun aşağıdaki meyve özelliklerini kazanmasını sağlar. Hasat, kavunların kuru madde miktarının % 9-15 olduğu zaman yapılır.

Meyve Özelliği		
Meyve eti aroması	Kabul edilebilir genişletilmiş değer (mg/kg)	
	3-Penten-2-ol	0,815
	1-Oktanol	2,306
	Dodekanol	0,122
	Etil heksonoat	0,229
	Heksil asetat	1,112
	Heksil heksonoat	0,354
	3-Hidroksi 2-Bütanon	5,444
	3-Metil 2-Undekan	0,077
Meyve sululuğu	Sulu	
Meyve lif oranı (g)	%1 (yaklaşık 5 kg kavunda 45 g)	
Ortalama meyve ağırlığı (g)	2400-6000	
Meyve çapı (cm)	16-22	
Meyve boyu (cm)	20-33	
Meyve kabuk kalınlığı (cm)	0,4-0,9	
Meyve et kalınlığı (cm)	3,5-5,7	
Çekirdek evi ağırlığı (g)	330-420	
Çekirdek evi çapı (cm)	4,1-7,8	
Çekirdek evi boyu (cm)	14,2-16,3	

Çumra Kavununun morfolojik özellikleri aşağıda verilmektedir.

Kök: Çumra Kavunun kök sistemi, uygun toprak ve yetiştirme koşullarında toprak yüzeyine yakın olarak gelişir. İyi hazırlanmış toprak koşullarında, oldukça yüzeysel olarak gelişim gösterir. Tohumlar çimlendikten sonra başlangıç olarak 20-30 cm derinliğe inen kazık kökler gelişir. Daha sonra yan kökler oluşmaya başlar. Yan köklerin bir kısmı derinliğine, bir kısmı ise yan tarafa doğru gelişir. Köklerin derine ve iki yan tarafa yayılarak gelişmelerine, toprak yapısı ve sulama durumu etki eder. Köklerin %70-75'i 40-50 cm derinlikte toplanır. Çoğunlukla toprak yüzeyine yakın ve en çok 45 cm kadar derinlikte yayılan saçak kökler bulunur.

Gövde: Gövde ve dallar, ana gövde budanmazsa 1-2 m'ye kadar uzayabilir. Çok uzun kollar atmaz. Yan dalların uzunluğu genellikle 2-3 m olup bazen 5 m'ye kadar çıkabilir. Bitkinin gövdesi başlangıçta otsu yuvarlak ve üstü sert tüylerle kaplıdır. Gövde daha sonra kısmen odunlaşmış çok köşeli bir görünüm alır. Gövde üzerindeki tüyler azalır ve sert bir yapı kazanır. Normal bir bitkide budama yapılmazsa 3-6 adet dal meydana gelir. Budama yapılırsa yan dal sayısı artar. Gövdede renk yeşilden koyu yeşile kadar değişim gösterir. Gövde üzerinde ince ve uzun sülükler bulunur.

Yaprak: Yapraklar oldukça iri; yuvarlak ve kısmen kalp şeklinde, fazla girintili ve çıkıntılı olmayan 5 köşeli yapıdadır. Yaprakların alt ve üst yüzeyleri tüylüdür. Yaprak kenarlarında keskin dişler bulunur. Rengi yeşil ve koyu yeşile kadar değişir. Yaprak sapı uzun ve ortası olukludur. Sap enine kesildiğinde yuvarlaktır. Sap üzerinde tüyler bulunur.

Çiçek: Çiçekler parlak sarı renkte ve beşlidir. Dişi çiçeklerde üç tepecik vardır. Biyolojik bakımdan çiçekler büyük bir çoğunlukla "andromonoecious" karakterde; yani aynı bitki üzerinde fakat ayrı yerlerde erkek ve erselik çiçekler teşekkül eder. Az olmakla birlikte monoik (tek evcikli) yani aynı bitki üzerinde fakat ayrı yerlerde yalnız erkek ve yalnız dişi çiçekler teşekkül eden bitkiler de vardır. Monoik karakterli çiçeklerde dölllenme; arı ve diğer böcekler vasıtasıyla, erkek çiçeklerden alınan polen tozlarının dişi çiçeğe getirilmesi ile normal olarak meydana gelir. Çiçekler hangi karakterde olursa olsun daima yabancı dölllenme mevcuttur. Çiçekler yaprak koltuklarında meydana gelir. Bununla beraber, büyük bir çoğunlukla erkek çiçekler daha önce açar ve birçok çeşitte erkek çiçek sayısı dişilerden fazla meydana gelir. Yetiştirme ve bakım şartlarının bu konuda önemli rolü vardır.

Meyve: Çumra Kavununda meyve şekilleri, karakteristik olarak Hıdır çeşidini yansıtan basık-yuvarlak-oval, uzun-oval biçimindedir. Meyveler düz veya alacalı renktedir. Düz renkli kavun meyveleri beyaz, yeşil, sarı ve koyu yeşil üzerine değişik renkte benekler veya çizgiler şeklinde olabilir. Meyve kabuğu ince veya kalın olabilir. Kabuk içi rengi beyaz, yeşil, sarı, turuncu ve kiremit kırmızısıdır. Meyve eti rengi ise beyaz, yeşil, sarı ve turuncudur. Meyve eti çok sert susuz olabildiği gibi çok sulu ve daha yumuşak bir yapıya da sahip olabilir. Meyve eti çok tatlıdan tatsıza, çok aromalıdan aromasızına kadar değişkenlik gösterir. Meyvede çekirdek evi boşluğu farklılıklar gösterir.

Çimlenme: Tohumların çimlenebilmesi için toprak sıcaklığı 10-12°C'nin üstünde olmalıdır. Bu sıcaklığın altında çimlenme süresi uzar ve çimlenme yüzdesi düşük olur. En uygun çimlenme sıcaklığı 25-30°C'dir. Düşük sıcaklık koşullarında olduğu gibi 35°C ve üzerindeki sıcaklıklarda da çimlenme oranı düşmeye başlar.

Üretim Metodu:

Toprak Hazırlığı: Çumra Kavunu yetiştirilecek tarla, sonbaharda 40-50 cm derinlikte sürülerek kış aylarının geçmesi beklenir. Tarlada daha önce dip kazan uygulaması yapılmadıysa, dip kazanla patlatma yapılır. İlkbaharda toprak tavında iken ikinci sürüm yapılır. Diskaro veya kobra gibi aletlerle arazi düzeltilerek toprak, tohum yatağının en iyi şekilde oluşturulması için hazırlanır.

Ekim ve Yetiştirme: Çumra'da ekim, Mayıs-haziran döneminde yapılır. Ark pulluğu ile sıra arası 150-200 cm ve sıra üzeri 50-75 cm olacak şekilde açılan ocaklara, 5-6 tohum ekilip üzeri kapatılır. Tohumların ekim derinliği 5-6 cm olmalıdır.

Kavun fidelerinde 1-2 hakiki yaprak oluşunca, ilk çapa yapılarak her ocakta bir bitki kalacak şekilde seyreltilir. Bitkiler 10-15 cm boya ulaştınca ikinci çapa ile birlikte boğaz doldurması da yapılır. Bitkiler kol atmadan ara sürümü yapılır.

Sulama: Aşırı sulama kavunun tat ve aromasını olumsuz yönde etkiler. Yağışın yoğun olduğu dönemlerde hiç sulama yapılmadan düşük verimle de olsa ürün alınabilir. Kurak dönemde 2-3 kere, az yağışlı dönemde ise 1-2 kere su verilmesi yeterlidir. Sulama suyunun kök boğazına temas etmemesi, hastalık etmeni açısından önemlidir.

Gübreleme: Tüm kültür bitkileri gibi kavun için de organik gübre gelişim ve verim açısından son derece önemlidir. İyi yanmış çiftlik gübresi, dekar başına 4-5 ton olacak şekilde torağa serilerek uygulanabilir. Potasyum çiçeklenmeyi, renk ve şeker oranını artırdığından kavun bitkisi için önemlidir. Bu sebeple potasyumlu gübreler,

dikim ve ekim öncesi tabana verilir. Demir ve çinko gübrelemeler de takip edilmelidir. Bor çiçeklenme için önemlidir. Toprak analizi sonucuna göre NPK dengeli gübreleme yapılmalıdır.

Zirai Mücadele: Kavun sineği, kavun kızıl böceği, külleme, antraknoz gibi zararlı ve hastalıklara rastlanır. Zirai mücadele, zararlı ve hastalık oluşmadan koruyucu olarak yapılmalıdır.

Münavebe: Özellikle solgunluk hastalığından korunmak için münavebe yapılır. Hububat ve domates gibi bitkilerle münavebe yapılabilir.

Hasat, Depolama ve Ambalajlama: Çumra Kavunu meyveleri üzerinde çitilerin oluşumu, hasadı belirler. Meyve sapındaki tüylerin azalması ve dokunulduğunda dökülmesi, kokunun oluşması, çiçek çukuru kısmının yumuşaması, meyve sapındaki kulakçığın kuruması, sapın meyveden ayrılması (1-2 cm yukarısından koparılması) ve kuru madde miktarının % 9-15'e ulaşması hasat zamanını belirler.

Hasat edilen kavunlar, 4-6°C sıcaklıkta ve % 85-90 nem oranı bulunan ortamda, yerden temasları kesilerek 10-15 gün muhafaza edilir.

Çumra Kavunu, file içinde piyasaya sunulur. Ürünün etiketinde; Çumra Kavunu ibaresi, menşe adı amblemi ve üretici bilgisi yer alır.

Denetleme:

Denetimler; Çumra İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğü'nün koordinasyonunda ve Çumra İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğü'nden, Çumra Ziraat Odasından ve Çumra İlçesi Kabak Üreticileri Birliğinden konuda uzman birer kişinin katılımıyla oluşan en az üç kişilik denetim mercii tarafından yapılır.

Denetimler; düzenli olarak yılda en az 2 kere ekim ve hasat dönemlerinde, şikâyet halinde ve ihtiyaç duyulduğunda ise her zaman yapılır.

Denetime esas kriterlere aşağıda yer verilmektedir.

- Çumra Kavununun yetiştirilmesinde kullanılan tohumların uygunluğu.
- Üretim metoduna uygunluk.
- Meyve özelliklerinin uygunluğu. (Meyve eti aromasının uygunluğuna, sadece gerekli görülen durumlarda bakılır.)
- Hasat, ambalajlama ve muhafaza koşullarının uygunluğu.
- Çumra Kavunu ibaresinin ve menşe adı ambleminin kullanımının uygunluğu.

Denetim mercii, kamu kuruluşlarından veya özel kuruluşlardan veya bunlarda görevli uzman gerçek veya tüzel kişilerden denetimin gerçekleştirilmesi sırasında faydalanabilir veya hizmet satın alabilir. Tescil ettiren, hakların korunmasında hukuki süreçleri yürütür.